

Internationaal Korencongres Pueri Cantores

MEER DAN 7500 ZANGERS EN ZANGERTJES

donderdag 5 juli

- 17.00 uur: Opening door kard. dr. A.J. Simonis (mecc)
- 17.30 uur: Vredesdienst door alle koren (mecc)
- 18.30 uur: Folkloreconcerten op straten en pleinen in Maastricht

vrijdag 6 juli

- 09.00 uur: Nationale missen in verschillende kerken
- 11.30 uur: Ontvangst op het stadhuis
- 14.30 uur: Workshops
- 21.00 uur: Galaconcert (mecc)

zaterdag 7 juli

- 14.30 uur: Workshops
- ± 19.00 uur: Avondmissen in verschillende kerken
- 20.00 uur: Sterconcert in verschillende kerken

zondag 8 juli

- 10.00 uur: Pontificale Hoogmis (mecc)
Celebrant Mgr. Dr. J.M. Gijsen

Maastricht
5 t.m. 8 juli 1990

Boxtel,

Boxtel,

PUERI CANTORES

Geschiedenis

Paus Pius X spoorde in zijn Motu Proprio van 22 november 1903 de geestelijkheid aan tot het weer oprichten van de vroegere Schola Cantorum.

Als gevolg hiervan werd in 1907 de "Manecanterie" gesticht, o.a. Les Petits Chanteurs a la Croix de Bois. Dit koor was een eenvoudig parochiekoor te Belleville, waar Mgr. Maillet pastoor van de parochie was. De reputatie van dit koor zou zich over de gehele wereld gaan uitstrekken. Het voorbeeld van dit koor werd overal nagevolgd. De "Schola d'enfants" begon aan een onstuimige ontwikkeling. In 1945 werd door genoemde Mgr. Maillet de Federation Internationale Pueri Cantores opgericht. In 1953 waren 65 landen verenigd met een ledental van 100.000. Drie jaar later was dit aantal reeds verdubbeld. In 1951 werden de statuten van de internationale vereniging door Mgr. Montini, de latere Paus Paulus VI, goedgekeurd.

Nederland

Ook in Nederland zijn direct na de 2e Wereld oorlog meerdere koren lid geweest van de internationale organisatie. In 1967 nam het koor "De Zangers van St. Frans" uit Venray deel aan een internationaal congres in Rome. De toenmalige voorzitter van de Pueri Cantores, Mgr. Romita, deed een verzoek aan het koor om ook in Nederland te komen tot de oprichting van een nationale afdeling. Ondanks de verwarrende tijd in de kerken in Nederland kon al vrij spoedig een landelijke federatie in het leven worden geroepen.

Nu in 1990 zijn er 24 koren lid van deze landelijke federatie Pueri Cantores.

Internationaal

De doelstelling luidt: liturgische vorming bij de godsdienstige opvoeding van de jongeren. "Dienstbaar zijn bij gemeenschappelijke liturgievieringen" staat hoog in het vaandel van de Pueri Cantores geschreven. Daarnaast gedegen muzikale opvoeding noodzakelijk.

Vooral in het buitenland zijn de leiders van de koren meestal priesters, met een hoog gekwalificeerde muzikale opleiding.

Op dit moment zijn 520 jongenskooren bij de Internationale Federatie aangesloten met een ledental van ruim 21.000.

Boxtel,

Jongenskoor Cantasona en Pueri Cantores

Het Bestuur van het Jongenskoor Cantasona streeft ernaar om een actieve rol te spelen in de Pueri Cantores Nederland. Zo heeft het jongens- en Herenkoor deelgenomen aan Congressen in Haarlem en Volendam en ontvingen wij enkele koren die deelnemen aan het Congres in Maastricht en het organiserend committee. Daarnaast nam het jongenskoor deel aan een voetbaltoernooi in Hengelo speciaal voor koren aangesloten bij de Pueri Cantores.

De voorbereiding op het Congres te Maastricht startte al in september 1989. Een speciale commissie hield zich bezig met allerlei zaken die het Congres betroffen, zoals onderdak, financiën, programma, vervoer, publiciteit en promotie. Er werd een draaiboek gemaakt waarin deze zaken beschreven stonden en er werd een begroting opgesteld. Subsidies werden aangevraagd bij de overheid, de provincie en de gemeente. Joop Felix en Anton Neggers hadden een onderhoud met de Burgemeester van Boxtel over het Congres en eventuele subsidie daarvoor. Bedrijven werden benaderd voor een geldelijke bijdrage en donateurs en vrienden werden aangeschreven voor een donatie. Door de vrijgevigheid van de gemeente, enkele bedrijven, de Vriendenkring, het Kerkbestuur en de donateurs werd het mogelijk om de begroting sluitend te krijgen.

Via Jozef Meijs, lid van het Herenkoor, vonden we onderdak in Cadier en Keer in een oude school, slechts 10 minuten van het MECC. Een zeer luxe oplossing als men bedenkt dat andere koren in gastgezinnen zijn ondergebracht soms wel meer dan een uur van het MECC verwijderd.

Enkele dames werden bereid bevonden om het jongenskoor bij te staan in Cadier en Keer, op het gebied van uniformen, eten en andere huishoudelijke zaken.

Martien Habraken, lid van het Herenkoor, bracht een 20-tal nieuwe bloesen mee uit Engeland en de naai- en verstelploeg was al weken vantevoren bezig alle uniformen te bekijken en te vermaken indien nodig.

De activiteiten op het gebied van publiciteit en promotie leverden een artikel op in het Brabants Dagblad en het Eindhoven's Dagblad op de jongerenpagina. Voor deze artikelen kwam er speciaal een journalist en een fotograaf naar Boxtel om met de jongens en de dirigent te praten over het Congres. Ook de redactie van het Bisdomblad hadden een interview met de jongens en de dirigent en de fotograaf maakte diverse foto's. Via grote affiche's en stukjes in de krant werd de Boxtelse bevolking ingelicht.

Een vijftal kranten in Limburg plaatsten een artikel over het koor en het congres. Het Jeugdjournaal, van Gewest tot Gewest en NOS Laat werden benaderd, evenals Omroep Brabant.

Een koor uit Nancy (Frankrijk) zocht contact met ons over het programma voor het Sterconcert.

Boxtel,

H. HARTKOOR UIT BOXTEL OP GALACONCERT IN MECC

Van donderdag 5 juli tot en met zondag 8 juli zal er in Maastricht en omgeving een Internationaal Congres worden gehouden door de Internationale Federatie Pueri Cantores. Deze federatie is opgericht om de verbroedering binnen Europa te stimuleren. Het was in oorsprong een R.K. organisatie van jongenskoren, waarbij het parool Morgen zullen alle kinderen van de wereld de vrede van God bezingen bovenaan stond.

Het H. Hartkoor uit Boxtel (met het jongenskoor Cantasona als onderdeel) zal aan dit congres deelnemen. Beide zaken, het congres en het koor, zullen hierna belicht worden.

DE OPBOUW VAN HET HEILIG HARTKOOR

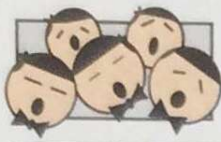
Het Heilig Hartkoor uit Boxtel is een begrip in de wereld van de kerkmuziek. Het bestaat uit het jongenskoor Cantasona en het Herenkoor St. Cecilia.

De grote stimulator tot de totstandkoming van het koor in zijn tegenwoordige samenstelling, pastoor-deken Broekman, heeft het juist gezien, dat een jongenskoor het fundament is van het Herenkoor. Er is immers een duidelijk doorstroming van het jongenskoor - na de mutatie (stembreken) van de zangertjes - naar het Herenkoor, waardoor dit regelmatig wordt versterkt door zangers met koorervaring.

Het jongenskoor Cantasona telt constant rond de 35 jongens. Vele kerkkoren kunnen nauwelijks of in het geheel geen jongenskoor instand houden. Het Herenkoor bestaat ongeveer uit 25 heren. In veel parochies wordt het bestaande jongenskoor versterkt of soms vervangen door een dameskoor. Het Heilig Hartkoor, waarin het jongenskoor Cantasona samenwerkt met het Herenkoor St. Cecilia, volgt nog steeds een eeuwenoude traditie: jongens, die de sopraan en alt partij voor hun rekening nemen en heren als tenoren en bassen.

DE MUZIKALE VORMING VAN DE JONGENS

Er zijn in de scholing van de koorknapen gedurende het ruim 40 jarige bestaan van het H. Hartkoor, duidelijk twee verschillende fasen te onderscheiden. Men kan deze aanduiden als de periode Cuijs en de periode Felix. Deze dirigenten hebben zich bij de realisering van hun ideaal met veel succes aangepast aan de mogelijkheden welke het basisonderwijs inzake muzikale vorming van hun leerlingen hen heeft geboden. Deze waren in de periode Cuijs veel gunstiger dan in de periode Felix.

Boxtel,

De periode Cuijs 1947-1960

In de jaren na de Tweede Wereldoorlog moest het onderwijs in Nederland de opgelopen achterstand inhalen en bovendien was met name het basisonderwijs in vele opzichten aan vernieuwing toe. Wat de vernieuwing van de muzikale vorming van de leerlingen van het basisonderwijs betreft, hebben het Wardinstituut te Roermond en het Gehrelsinstituut te Amsterdam een belangrijke rol gespeeld. Het Wardinstituut streefde naar een alzijdige muzikale vorming van de leerlingen op vocale basis, waarbij ook het Gregoriaans een belangrijk deel van het leerprogramma vormde. Ook in Boxtel kreeg de methode Ward volgelingen, meer in het bijzonder in de St. Fransiscusschool, waar de methode stringent werd toegepast. Hiervan getuigen de uitvoerige inspectieverslagen van het Wardinstituut. Deze geven een exact beeld van wat muzikale vorming op deze school in die tijd omvatte. Dit bestond uit de volgende onderdelen: stemvorming, oefening in treffen, gehooroefening, muzikaal dictee, geheugenoefening, ritmische oefening, treffen van de notenbalk, muzikale improvisatie, verzorging van het repertoire van kinderliederen, volksliederen en gregoriaans. De algemene indruk van de bezoekende consultants was zondermeer gunstig. In een van de verslagen wordt de directie van het Wardinstituut er op gewezen, dat deze school in aanmerking diende te komen om elders Ward-demonstraties te verzorgen.

De periode Felix 1961-heden

In de jaren zestig is er in het onderwijs veel veranderd, ook in het basisonderwijs. Met name is een konsekwente toepassing van de Wardmethode, door leerkrachten die hiervoor een of meer getuigschriften hadden behaald, langzaamaan weggezaakt. Dit plaatste de koorleiding voor de noodzaak, ook het gedeelte van de muzikale vorming dat niet meer door de basisschool werd verzorgd, zelf ter hand te nemen. Men zou het ook zo kunnen formuleren: de band tussen het onderwijs en het functioneren van de koorknepen bij kerkelijke plechtigheden, was nagenoeg verdwenen. Het is evident dat het koor door deze omstandigheden, nog meer dan voorheen, de scholing van de toekomstige zangertjes buiten de officiële schooltijden zelf moest gaan verzorgen. Thans geschiedt het selecteren van de leerlingen van de basisschool voor eventuele deelname aan het jongenskoor, met medewerking van het hoofd van de school, door de dirigent van het koor. Daartoe bezoekt hij eenmaal per jaar de leerlingen van groep 4 en vertelt hen wat het jongenskoor inhoudt en wat van hen verwacht wordt, wanneer ze lid worden. Uiteraard spelen de ouders van de leerlingen hierin een zeer belangrijke rol. Wanneer zij met overtuiging toestemming geven dan houdt dit wel in, dat ook van hen veel

Boxtel,

wordt verwacht. Speciaal in de weekends kan hun bewegingsvrijheid er door worden beperkt. Bovendien laten ook tal van ontspanningsactiviteiten, de zangertjes niet onberoerd. Daar staat echter tegenover dat de toekomstige koorzangertjes een muzikale opleiding krijgen, waarbij aan alle aspecten van de muzikale vorming, zoals eerder reeds omschreven, aandacht wordt besteed.

De waarde van deze opleiding beperkt zich niet alleen tot eventuele muzikale successen bij uitvoeringen. De waarde gaat veel verder:

- harmonische opvoeding. Het leren waarderen van wat mooi is.
- De school doet vaak een eenzijdig beroep op de kenfunctie, waarbij het technische en esthetische aspect van de persoonlijkheidsvorming in het gedrang komt.
- De muziek heeft een grote invloed op het emotionele leven en op de daadkracht van de mens.
- De muziek heeft ook gemeenschapsvormende kracht voor de opvoeding, het gezamenlijk zingen en musiceren draagt immers in zich zelf reeds de wetten van een natuurlijke, harmonische ordening; de leerling wordt gevormd tot orde, harmonie en innerlijke solidariteit.

HOOGTEPUNTEN

In het ruim 45 jarige bestaan van het Heilig Hartkoor zijn er diverse hoogtepunten geweest. Diverse malen werd er in het buitenland geconcentreerd, of werden er langspeelplaten opgenomen. Minstens 1 maal per jaar is het koor op de radio te beluisteren en 2 maal werd er voor de t.v. gezongen. Het jongenskoor heeft enkele malen meegewerkt aan beroemde werken voor orkest en koor, zoals de symphonie van Mahler, de wereldpremiere van composities van Kurt Weil, de Mattheus Passion of de wereldpremiere van Shirat Hadorot, een door een Israelische componist gecomponeerde symfonie. Het Heilig Hartkoor nam ook deel aan een spectaculair project samen met 8 andere Brabantse koren, namelijk Spem in Alium, een 40 stemmig stuk. In 1990 zal het Heilig Hartkoor deelnemen aan het International Pueri Cantores Congres te Maastricht.

STICHTING

Het Jongenskoor Cantasona is ondergebracht in een stichting die voluit heet: Stichting Jongenskoor Cantasona Boxtel. Deze stichting stelt zich ten doel, om een jongenskoor in stand te houden en uit te breiden. Dit doel tracht men te bereiken door: ontspanningsactiviteiten, werving, publiciteit, opleiding, repetities en uitvoeringen.

Boxtel,

Deze activiteiten worden gefinancierd door gelden uit de contributie, donaties en honoraria voor concerten. De stichting heeft een stichtingsbestuur, dat ook verantwoordelijk is voor de dagelijkse gang van zaken. Het bestuur bestaat tenminste uit een voorzitter, een penningmeester, een secretaris, en een lid.

CANTASONA

Het jongenskoor bestaat uit ruim 25 leden en een opleidingsgroep. Het bestaat nu ruim 40 jaar. Het jongenskoor zingt samen met het Herenkoor onder de naam: Heilig Hartkoor. Naast de wekelijkse repetities en hoogmissen in de Heilig Hartkerk te Boxtel, worden er regelmatig concerten gegeven.

OPLEIDING

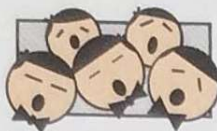
Voordat een jongen bij het koor komt, krijgt hij een intensieve opleiding van 1 jaar, waarin de volgende onderdelen aan bod komen: noten lezen, toon treffen, ritmische vorming, melodische vorming, ademhaling en uitspraak. Deze opleiding is gratis en wordt door het jongenskoor verzorgd. Iedere jongen kan aan deze opleiding deel nemen. Het is niet noodzakelijk dat een jongen een muzikale achtergrond heeft of kan zingen.

REPETITIES

Wanneer een jongen is aangenomen na de opleiding, gaat hij alle repetities volgen. Het repetitieschema is als volgt: 's maandags om 18.00 u voor de alten, 's dinsdags om 18.00 u voor de sopranen, 's woensdags in onderling overleg voor de Cantorklas, donderdags om 19.45 u generale repetitie met het Herenkoor en vrijdag om 18.00 u voor de jongens die niet in de Cantorklas zitten. Zondags om 10.15 u is de Hoogmis in de Heilig Hartkerk. Hieraan verleent het Jongenskoor Cantasona ook zijn medewerking, samen met het Herenkoor. Voor de mis is er dan een repetitie om 9.45 u.

CANTORKLAS

In de Cantorklas zitten jongens met meer dan een gewone belangstelling voor het koor en met goede stemmen en muzikale kwaliteiten.

Boxtel,

Zij krijgen een extra opleiding op het gebied van ademhaling, uitspraak en stemvorming. Naast het "gewone" programma krijgen zij te maken met meer specifieke jongenskoormuziek en grégoriaans.

In principe kan elke jongen die aan bovengenoemde eisen voldoet toegelaten worden tot deze groep. Het bestuur en de dirigent dragen een jongen voor de Cantorklas voor.

ONTSPANNING

Naast de muzikale activiteiten wordt er veel aandacht besteed aan de ontspanning. In principe wordt er elke maand iets georganiseerd. Dit kan variëren van een film, een traktatie, een Kerstlunch, zwemmen, wandelen, een sporttoernooi tot het jaarlijkse tentenkamp.

KAMP

Vooral dit tentenkamp is één van de hoogtepunt van het jaar. De jongens, die lid zijn, gaan dan één hele week in de bossen op kamp.

Het jongenskoor heeft daar eigen materiaal voor, zoals: grote legertenten, kookspullen, toiletten, banken, etc. Er gaat zelfs een eigen keukenstaf mee.

Het programma bestaat uit een sport en spelcompetitie en is zeer intensief. Vaak staat een kampweek in het kader van een bepaald thema.

De opleidingsgroep gaat ook een dag naar het kamp.

De meeste activiteiten, met uitzondering van het kamp, zijn gratis. Wel wordt er een beroep gedaan op de ouders om te rijden.

UNIFORM

Ieder lid draagt een uniform bij gepaste gelegenheden, zoals: kerkelijke feesten, concerten of presentaties.

Dit uniform wordt door het koor verstrekt en blijft eigendom van het koor.

Het uniform bestaat uit: een donker blauwe broek, een bordeaux rode spencer, een witte blouse, grijze sokken, een zwarte stropdas en zwarte schoenen.

Enkele malen per jaar wordt er gekeken of de uniformen te klein of aan vervanging toe zijn.

Uiteraard is het altijd mogelijk tussentijds van uniform te wisselen, wanneer het te klein dreigt te worden.

Daarom moet het uniform regelmatig door de ouders bekeken worden. Bij de installatie krijgt iedere jongen een insigne van het jongenskoor, dat hij op zijn stropdas kan dragen.

KRAAMWERK

Dit was tevens het sein om in een groot aantal standjes op de Markt verschillende activiteiten op te starten. Het jongenskoor Cantasona had een paar van zijn zangertjes rond de kraam lopen die nietsvermoedende voorbijgangers zeer overtuigend aan het éénentwintigen kregen. De opbrengst kwam natuurlijk ten goede aan het koor.

● CANTASONA

Het Jongenskoor Cantasona zal in juli deelnemen aan het Internationale Kongres van Pueri Cantores in Maastricht. Omdat dit als een promotie voor Boxtel gezien kan worden, heeft het dagelijks bestuur van de gemeente besloten een subsidie van f 750,- beschikbaar te stellen voor de te maken onkosten.

Jongenskoor Cantasona met presentatiestand op Markt

Op zaterdag 5 mei zal Stichting Jongenskoor Cantasona Boxtel zich presenteren op de Markt. Naast algemene informatie over de stichting, zal er ook uitleg gegeven worden over het werk van het jongenskoor. Door middel van enkele spelletjes of het kopen van een cassettebandje, kan men de stichting steunen.

Het Jongenskoor Cantasona maakt deel uit van het Heilig Hartkoor, dat onder leiding staat van de bekende musicus/dirigent en oud-direkteur van de muziekschool Joop Felix. Het koor zingt meestal samen met de heren van het Heilig Hartkoor; het repertoire is zeer veelzijdig: Romantiek en Barok tot modern. Engels repertoire en de klassieke polyfonie. Op uitnodiging neemt 'Cantasona' deel aan projecten zoals de Mattheüs Passion van Bach, de wereldpremière Shirat Hadorot, symfonie van Mahler etc. Als Heilig Hartkoor nam het jongenskoor bovendien deel aan het Brabantse Korenproject Spem in Alium, een 40-stemmig motet dat in diverse grote steden is uitgevoerd. Naast deze activiteiten mogen de radio-uitzendingen zeker niet vergeten worden. Minstens eenmaal per jaar is het Heilig Hartkoor te beluisteren op de radio en via de Wereldomroep. Daar-

naast zendt Omroep Brabant regelmatig werken van het koor uit. Het Heilig Hartkoor heeft een aantal langspeelplaten gemaakt op verzoek van de KRO en de Nederlandse Gregoriusvereniging. De langspeelplaat met de Missa Secunda Pontificales van L. Perosi behoort al jaren tot de meest succesvolle in zijn genre. Momenteel is 'Cantasona' druk bezig met de voorbereiding op het Internationaal Kongres voor Koren in Maastricht. Van 5 t/m 8 juli zullen ongeveer 8000 kinderen uit 16 verschillende landen te bewonderen en te beluisteren zijn in het indrukwekkende MECC, de binnenstad van Maastricht en de omgeving van deze Limburgse hoofdstad. Het jongenskoor is voor dit kongres gevraagd om op het galakonsert ten overstaan van een 10.000-koppig publiek Nederland te vertegenwoordigen. Informatie over dit grootse spektakel kan men bij de stand krijgen. Het is met name voor dit doel dat het jongenskoor nog wat financiële steun kan gebruiken. Tot slot is het jongenskoor volop bezig met het onderzoeken en eventueel voorbereiden van uitnodigingen voor concertreizen naar Polen, Italië en Griekenland.

Subsidie voor koor Cantasona

BOXTEL - Het Boxtelse jongenskoor Cantasona krijgt van de gemeente Boxtel een subsidie van 750 gulden. Dat geld is bestemd voor deelname van het koor aan het internationaal congres van Pueri Cantores begin juli in Maastricht.

Het 40 jaar oude Boxtelse jongenskoor onder leiding van de binnenkort afscheid nemende Joop Felix verzorgt tijdens dit verbreedingsfeest een galaconcert. Er zijn in Maastricht 7500 zangers aanwezig, afkomstig uit 16 landen. De gemeente betaalt de bijdrage uit het potje voor Boxtel Promotie omdat deelname wordt gezien als een promotie voor Boxtel.

Derde plaats 'Cantasona' op voetbaltoernooi

Afgelopen vrijdag nam het Boxtelse jongenskoor Cantasona deel aan een voetbaltoernooi voor jongenskoren in Hengelo. Zangertjes uit alle streken van Nederland namen aan het sportieve festijn deel. Zo kwamen er koren uit Poelsdijk, Delft, Oldenzaal, Hengelo, Hoek van Holland, Nootdorp en Boxtel.

Cantasona speelde de eerste drie wedstrijden gelijk, onder andere tegen de latere winnaar van het toernooi, het Stadsknapenkoor uit Oldenzaal. Na de serie gelijke spelen, volgde een overwinning op het koor uit Hoek van Holland. Niet uitgerust werd aan de laatste wedstrijd tegen de Buddies uit Delft begonnen. Toen bleek dat twee wedstrijden achter elkaar spelen teveel van het goede was. De Boxtelse jongens kwamen in de problemen; de wedstrijd ging verloren.

Niettemin kunnen de jongens van Cantasona terugzien op een sportieve en geslaagde dag met een 3e plaats als resultaat. Volgend jaar wordt het toernooi gehouden in Oldenzaal (de winnaar van dit jaar).

Brabants Centrum
week in - week uit
aktueel